

KOLOSI Irapa Reoro Vo Vukuo Iava

Pol vo pasio rigatoreva eisi toupaoro tuukepa kepa-ia Rom aue-ia 61-63 yia Jisas vo kavauaro isivaaro iava. Uva vo Pol Kolosi vatapa rigatoreva voea tavioro, uvare Vearo Siposipo vatakoiva varao tapo Jiu vo pitupituroaro, ora varao oirao pie asa vovou irara vo pitupituroaro. Oiso voea tavireva uvare oearovu raga lotupa irara oisoa vuurapa vaisi purapaive enselpa irarapa. Ora oiso oisoa sипосипаиве, Krais-a oiratoa raga, uvare viapau Pautoa iava rera. Oa iava Pol goruvira voea tavireva Krais iava oiso, Pauto ruvara iava ira ro urioroepa oiravira toupsa vo rasio-ia (Kl 2:9-10).

1. Aviavi pie reoro Pol varaaro, ora vearo vaisi Pautoa-ia, 1:1-14.
2. Krais iava ora rera vo kovoaro, ro ira uvuiparoi rutu oirara oisi piesa ra torevoko vaisi ouive vo Pauto ruvara-ia, 1:15-3:4.
3. Oirara uvuipaai ra Tootoo Ovoi ouive Krais-ia vo rara rasito vo pitupituroaro kopii pie rovoive vara kavu ovoioro, 3:5-4:6.
4. Pol vearo voki rutu purareva voea rutuva Kolosi vata, 4:7-18.

1-2 Vo pasio rigatoavoi ragai Pol visiipa araoko irara oave, visiigoa Kolosi urui-ia toupataveira Pauto voeaaro. Visiigoa goruvira rutu toupataveira Krais-ia raripaoro rutu. Ragoa roporeva Pauto, oisore ra oiso toupaa, Ragai-a

Krais Jisas reraaro aposelto. Uva vegei rutua vao-ia vo rigato puravevoi ora Timoti vigei araokotoaaro visiipa. Uva variriparai Pautoa iare vigei Aitearo, oisore ra visii vatereve tauvaa ora gavaure vovou.

Pol Vearo Vaisi Purareva Pautoa-ia Rera Vaaro-ia Variria

³ Vo osa variripaveiei visiipa tauvare akepaoro uva vokiara rutu-ia vearo vaisi purapaveaira Pautoa-ia ro Turaro Jisas Krais Aitearo.

⁴ Uvare visii iava uvupaveaira visiigoa Krais Jisas oirao piepataveira rutu. Ora vao tapo iava osa Pauto voeaaropa siraopataveira rutu.

⁵ Ari ita, oisi-a eisi osa piepataveira uvare vaore oiraopa Vearo Siposipo rugoopataveira oa iava voari tuariri visii taviiova oiso, Pauto orekerovu rutu vearopara tovoreva vuvuiua-ia visiipa oara taru oupataverea utupaua.

⁶ \diamond Va vao Vearo Siposipo oa riropaoro uvarovu ruture va kuearovu ora sikasikapaveira voraro ruture vo rasio-ia, oiso rutu osa voari rovoa-ia ita visii vuruvuruaro-ia ora sikasikaepa, vo vokio rutu isivaaro iava oa-ia Pauto vo siraoraro-ia roroiovira taraia ou rovotava. Vo siraoraro akuku vatevatea rera vaaro oa vate ragapareveira Pauto.

⁷ \diamond Uva vo taraia-a vao oa vatereva visiipa roia Epafras, ro ira oisoa vegei tapo kovopareve goruvira rutu, uvare iravu-a rera Krais reraaro. Ira oisoa kaviko iraopave.

⁸ \diamond Ira vegei tavireva visii iava oiso, Pauto reraaro Tugoropato Uraurato visiipa oearovupa siraopa vovou vatereva.

\diamond **1:6:** Mt 24:14 \diamond **1:7:** 1 Ko 4:1-2 \diamond **1:8:** Ro 15:30

*Pol Variriroepa Pautoa Iare, Oiso Ra Kolosi
Vata Goru Piereve*

⁹ Uva eisi osa iava visii iava uvuoro vo vokia eva variria rovoveva visiipa. Oa iava oisi raga piepaoro vo vokio tuguraveiei. Ari ita, variri-paveaira Pautoa iare oiso ra rera vo vovouaro viaevira rutu karekepe visii-ia. Ra va iava vearovira taraipata vo osa Tugoropato Uraurato visiipa vara aviavi piepareve.

¹⁰ [✡] Ra oisi va-ia roroiovira taraipaoro vearovira Turaro vo pitupituaro ora rera vo vovouaro sirova utupata. Ra va-ia rera roru piepata rutu ora visii-ia. Ora vosa oearovu-ia vearo kovo purapata. Uva va-a eva oa-ia kuea kareke piepata, ra oiso pieve, Visii-ia Pautoa iava vo tarai oa kovapai.

¹¹ [✡] Uva variri-paoro Pauto arepaveaira oiso ra visii goru piepareve. Ra va iava Pauto vo kerari-aro vo goruaro oupata vo goruo oa toupaiveira visii goru piepasa. Oa iava viapau uvuipatai ra Pautoa-pa tauaita, vo rara otavakavu visii-ia pou piro.

¹² Viapau. Ari touvira rutu vigei Aitearo-ia Pauto vuurapa vaisi pura iraopata rorupaoro rutu, uvare Pauto oisire visii oisi uvuireva rutu, oiso ra vara outa oara Pauto ruvara-ia toupaiveira vore utupa vokia tuepaoro, oara ravaavira toupaiveira voeaopa oea aviavi vovou rutu-ia vao rera vaaro vokapaiveira.

¹³ Ari ita, rupa iava Pauto vigei vorevira oureva vigei orirusa rera vo Saraaro sovara-ia ro Oviito ira kaviko iraopareveira.

[✡] **1:10:** 1 Te 2:12; Ef 4:1 [✡] **1:11:** Ef 3:16, 4:2

14 ✝ Ro Jisas ira vigei karureva vorevira vova vuri pitupitu vo tuukearo vigei iava vuri vovouro verapaoro.

Vo Toupaik Krais Vo Pitupituaro Iava Ora Rera Vaaro Kovoaa

15 ✝ Viapau oiso irai Pauto kekepareveira. Ari ro raga Krais, ira raga oisi rutu oiso toupareveira osa Pauto. Oa iava rera vurapaoro uvuipaviei lava iava Pauto kekepape rera-ia. Ari ita, Pauto orekerovu rutu pura rovoreva. Uva Krais raga orekerovu rutupa rovopatoa rutu, uvare vara rutu-ia putepareveira rera ro avaioto Pauto Oviitoaaro.

16 Uvare rera iavirava Pauto pute pievira orekerovu rutu purareva oiso-ia, oaravu-a varao oara vuvuiua-ia toupaiveira, ari varao oara vo rasitoa-ia toupaiveira, ora evara oara iava oaravu kekepapeira, ovusa vara iava oaravu viapau kekepape, varao oara vatauvira toupaiveira. Oire uva va vao osa oeavu tapo pura rovoreva reipa irara voeao uraura irara enselpa irara oea reipaaveira voeaopa oea vuvuiua-ia toupaiveira. Vara rutu evara purapareva Pauto Oviitoaaro iavirava, oiso ra rerapa varape Oviito.

17 ✝ Ari ita, voari rovoa-ia viapau orekerovu avu vai touva ovuuta-a eva oa-ia Krais raga kataito toureva. Uva rera raga iare orekerovu rutu ora vara vo tavukiroaro iare purareva voraro. Uva touvira vara evara toupaiveira rera vo goruardia.

✉ **1:14:** Hi 9:16-28 ✉ **1:15:** 2 Ko 4:4; Re 3:14 ✉ **1:17:** Hi 2:9-10

18 Oire uva Krais-a lotua iava kukue, ovusa lotua varaua. Uvare vigei raga vigoa tokipareveira vigeipa oiraopa rutu Tootoo Ovoi vatepaoro. Rera-a Krais avaiota rutu ira kopiia iava vorevira tore piereva Aiteto. Eva-a oa vituaro iava rera-a rovopatoa rutu ira orekerovu rutu ia putepareveira, uvare vigeipa iraoro toreroepa vorevira.

19 [◊] Ari ita, Pauto vo ruipaaro-a oa-ia oisi piereva rera Oviito Krais oiso rutu osa Pauto.

20 [◊] Uva rera raga vo ruipaaro-a vao sirova utuoro rera Oviito roporeva, oisore uva rera iavirava orekerovu rutu varao pauaka touara vorevira oureverea ora rera iare. Oa iava Pauto ora agiagipa pitupitu purareva, vo osa kopiiroepa Oviito evao parikou-ia ora rera iava revasiva petooro vigeipa. Va-a vao oa vituaro iava orekerovu rutu taru oureverea ora rera iare varao oara vuvuiua-ia toupaiveira ora vo rasitoia.

21 Ari ita, voari tuariri uva oisoa vuriarare rugoopata, oa iava varao vuri vovouro oisoa purapata. Oara-ia Pautoa-pa oisoa tauaivira toupata rerava keripaoro.

22 Uva vo vokio-ia oiso toupatavoi, Rera vate iraraaro visii. Uvare oisi-a eisi osa visii piereva, vo osa Oviito siporeva oiso ra kopiiro oiso rutu osa oirato akukutoavi. Oire uva va-a vao oa purareva, oiso ra rera vo vuraaro iare koatataverea roroiovira raga torevoko vovouvira rutu toupasa rera ruvara-ia, vo osa viapau vuriara vai visii-ia.

23 Oiraopavira rutu osa eisi ragavira va pu-

[◊] **1:19:** Jo 1:16 [◊] **1:20:** 2 Ko 5:18-21

rareverea, vo rara Vearo Siposipo oirao piepaoro rutu va vituaro-ia goruvira rutu pitupata. Teapi oearovu gisipoaro uvupaoro oirao pie vovouro oavisii iava vasepata. Vo vovouro oara ou rovotava rutu voari vo uva Vearo Siposipo oirao pie rovota va uvupaoro. Ari ita, eva raga ita Vearo Siposipo oa iava ragai raga ita vao-ia Pol oiso siposipopaaveira, uvare oiso rutu toupaaveira, Ragai-a kovopato vo reo vao sikasikapaoro uvarovu ruture vo rasio-ia.

Pol Ira Kolosi-pa Irara Tauvareva

²⁴ Roru iraopaavoi uvare visii tauvapaoro riroa siitoka oupaaveira. Ositoka vao oa-ia Krais vo siitokaaro uvui piepaavoi oiso osa piereva lotupa irara rutu tauvaoro. Uvare vigei raga ita-a vao-ia lotua iava varaura. Oa iava uvuipai ra vo siitokarei rutu ora tavosioro lotua tauvave rutu ora Krais.

²⁵ Uvare ragai tovoreva Pauto visii tauvasa. Oa iava ragai vaterева vo kovo-ia, oiso ra va iava visii tavitavipaa vo reoro rutu iava varao rera vo reoroaro. Oa iava uvuipai ra vearoa rutu karekeperea visii-ia lotupa irara rera voeaaro.

²⁶ [✡] Ari ita, voari tuariri uva Pauto vo reoaro Krais vo kovoaro iava oreoa oisoa vatauvira rutu toupaive. Viapau oisoa irai voa vo reo-ia roroiparo. Uva vo vokio-ia rera vaaro Vearo Siposipo kosi pierevorao, oisore ra va-ia taraiave voeao rera voeaaro.

²⁷ Eake iava? Uvare Pauto oiso ruiparoepa ra rera vo reoaro vatau reo voeao iare rera voeaaro karekepe ora poeraoro vao riro goru reo rutu.

[✡] **1:26:** Ef 3:3-4

Oa peira oirara rutu vaaro. Oa vao porearo oiso toupaiveira, Krais-a eera ira tootoovira rutu touparevoi visii iava sopaura-ia. Ira-a vao vi-tuaro, oa iava rera vo kerariaro iava vearopara outaverea rara, evara oarare tuepavioveira rari-paoro.

28 [◊] Uva eisi osa iava vegei oearovu rutu oirara tavitavipaveaira Krais vaisiaro iava. Oa iava oirara rutu vatatopo piepaveaira voea siposipapaoro riroa-ia taraia vaore, ra viapau vavagisipaave. Ra va iava rera-ia taraipaave, oa iava rera vo vuraaro iare koataaverea. Vi-apau oiso ragavira taraipaoro-a osa voeao veu kakaero. Ari oiso rutu-a osa voeao riropa irara vo Krais tapo kataivira toupasa.

29 [◊] Uva va purapasa riroa rutu kasivaria kovoaa purapaaaveira. Oa iava Krais vaaro riroa gorua vatepareveira va purapasa, vo goruo oa-ia ragai iava sopaua goru piepareveira rutu.

2

Oirara Rutu Uvuipaai Ra Goruvira Rutu Oirao Piepaise Kuuvu Reorore Isivapaoro

1 Oire uva oiso ruipaparai ra vao-ia vearovira rutu tarai iraopata, osa ragavira kovoava visiipa kasivarivira rutu, ora voeaopa tapo Leodisia tou irara, ora oeavupa tapo voeao oea viapau oiso ragai iava oisoa puaua kekepaive.

2 [◊] Uva oiso osa ragavira kovopaoro rirovira rutu voeare rugorugoo iraoparai, auere ra voea iava sopaura oaiive goruvira rutu torepe. Ra va

[◊] **1:28:** Kl 3:16; 1 Ko 2:6-7 [◊] **1:29:** 1 Ko 15:10; Ef 1:19 [◊] **2:2:**
Fl 3:8

iava ora voea iava voearopa siraopa vovou tapo purapaive katai vovou raga-ia, vo rara vearovira rutu roroiovira Pautoa-ia taraipaave. Oa iava uvuipaaai ra vakuvaku rugoorore isivapaave. Osa iava uvuipaaai ra Pauto vo reoaro-ia vatau reo taraipaave vo reo oa Krais raga iava toupaiveira.

³ \diamond Va vituaro iava uvare rera raga Krais ira ruvara-ia taraiara rutu toupaiveira. Ira raga uvuiparoi ra oiraopa rugooro rutu kosi piepareve vara vatepaoro.

⁴ Eisi osa iava oiso visii tavipaavoi, Opeita iravupa ora visii iava vasepata ro ira uvuiparoi ra kuuvu rugoro iare visii piro piereve. Viapau rutu oiso ra rera vo reoaro uvupata.

⁵ \diamond Ari ita, ragai visiipa tauaivira toupaavoi. Uva oisi-a oiso osa toupaoro visiire touvira rugooperai. Vo uvare torevokovira rutu visii vo touaro-ia toupaoro, oisi torevokovira Krais oirao piepataveira goruvira rutu. Opitupitu-a eva visii vaaro oa-ia rirovira rutu visii-ia rorupaaveira vokiara rutu-ia.

Vigei Rutu Uvuipavie Ra Krais Tapo Ora Tavosipavio, Oa Iava Uvuipavie Ra Oiraopa Tootoo Oupe

⁶ \diamond Ari ita, visii rutu oiso purataepa, “Krais-a vigei rutu Turaroaro.” Uva va-a eva osa rerava oisi pietavoiva, uvui iraopatai ra ora tavosivira rutu rera tapo toupata.

⁷ Eisi rutu toupaoro uvuipatai ra oiso toupata ikoto. Ro ikoto ira oisiri rutu rokopareveira rasitoa-ia avekeara-ia pitupasa. Oire uva oisi-a

\diamond **2:3:** Ais 45:3; Ro 11:33 \diamond **2:5:** 1 Te 2:17; 1 Pi 5:7-9 \diamond **2:6:** 1 Te 4:1

eisi osa eera ikoto osa ragavira ita visii Kraisia pitupataveira, eera ira oiso toupareveira osa rasito ora aveke. Osa iava uvuipatai ra kovapata riropaoro rera-ia gorua oupaoro. Oa iava uvuipatai ra igei vo siposiporoaro sirova utupaoro visii vo vovouroaro oirao pie vovouro goruvira rutu karekepe. Osa iava uvuipatai ra oisi toupaoro vuurapa vaisi purapata Pautoa-ia vo vokiara rutu-ia.

⁸ ☩ Oire ora vatatopo iraopata vaopa, teapi irai visii-ia kokararo visii ivuoro kuuvu reo vai uvusa vuria vai. Vo reoro oara ora voea raga vo rugorugooroaro iava karekepaiseira, oara ouiva vova avu iraraaro voeao vo rasio-ia. Viapau oiso vo vara ouiva Krais ruvara-ia.

⁹ Oa-a vao porearo oiso toupai, uvare Krais iavrava Pauto vo vovouaro vituaro karekepareveira viaevira rutu oiravira toupaoro.

¹⁰ Ra va iava rerava ora tavosipaoro Krais ovoieivira rutu Oiraopa Tootoo rutu oupata. Uvare rera raga-a ira reipa irara rutupa reparoveira. Rera raga-a ira turaro irara rutupa turaroparoveira.

¹¹ Uva va-a vao osa rera tapo ora tavositaiva, ora visii iava rakari verataepa. Ari ita, viapau oiso rera vo reesiaro rakariua-ia toupaiveira oa verapaiseira oirara. Viapau. Asi voa sopaura oavisii rutu sovara-ia. Uvare rera raga Krais ira vuri vovou vo goruaro tokoreva vao oa oisoa sovara-ia toupata. Oa iava viaevira rutu toupatavorao varaua raga vaaro vuria kavuoro.

✩ **2:8:** 1 Ko 8:9; Ga 4:3, 8-11

12 Ari ita, oirara visii-ia baptaisa puraiva vao oa iava oiso rutu toupatavoi visii ita, Krais tapo kopiitaepa. Oa iava rera tapo tova-ia rokotava. Oa iava vorevira rera tapo ita toretaepa. Vao iava osa Pauto vo goruardo rutu oisoa oirao pie iraopata, vo goruo oa iava Krais vorevira tore piereva rikui iava.

13 Ari ita, kopiivira rutu oisoa toupata voari tuariri, uvare vuri vovou oisoa purapata. Uvare ratau tou irara visii, vo rara viapau Reo Taisia taraipata vao Pauto vaaro. Uva vo vokio-ia Krais raga-ia visii tore piereva. Oa-a eva vituaro iava Airepa Tootoo rutu vaterevora Pauto vigeipa vuriara veraoro vigei sopaaro iava.

14 ☩ Ora vao tapo osa rera raga Pauto varaaro reo goruro oara oisoa gasipata, varao-ia oara oisoa oiso purapape, “Opeita vao purapata.” Evaa oa vituaro iava oreorovu toupai Reo Taisia oa oiso purapai, “Vuri pitupituro rutu purapataveira visii.” Uva Pauto evo reoro rutu verareva vo osa Krais kopiicroepa evao parikouia. Uvare Krais-a ro ira vigei vaaro oureva varao vuriara oavi vo voriaro ouoro.

15 Uva va-a vao osa Krais evao parikou-ia kopiicro Seten vo goruardo-ia putereva ora voeao pau tugara irara. Osa iava viapau oiso oai rera-ia putepaiveira. Viapau. Ari evoea rutu tovoreva ora rera kokotoaro reroaro. Oa-ia voeao Seten vase arii piereva rutu vo oirara rutu osireiaro-ia.

16 ☩ Uva oisi-a eisi osa iava viapau uvuipatai ra ro reoaro uvupata ira visii togapareve varao iava visii varaaro aioara, ora uukoara, ora vo

✩ **2:14:** Ef 2:14-18 ✩ **2:16:** Ro 14:1-3

vokiro ovokiroa reesipataveira ora visiipa oiso, tugoropa voki-a vao, ora vo aio airepatoa iava kekira, ora vao Sabat voki.

¹⁷ Evara reo goruro oara vurapaoro Pauto vo kovoaro oisoa kekepaive urauravira okovoa touvira purapareve. Oire eva isivaaro iava Krais urioroepa ro Oiraopatoa rutu, ro ira-ia Pauto vo kovoaro oiraopavira rutu roroio pierrevora.

¹⁸ Oire opeita oearovu vo reoroaro uru piepata, vo osa visiire oiso purapaave, “Vuri irara-a visii, uvare viapau oiso enselpa irara-ia vuurapa vaisi purapataveira osa ora visii iava varauraaro tekipata.” Uvare visii keaoro oiso puraaverea, “Igei-a vao igoa riro tarai rutu ouiova urusiaria. Uva eakepa visii tapo viapau oiso pie asapataveira?” Uva oisi-a eisi osa piepaoro ora voea raga ora riro piepaaveira vo oirara raga vo rugorugooroaro-ia.

¹⁹ [✡] Ari ita, oa-a eva oa vituaro iava Krais-ia pitu arapa ora voea iava vasepaiveira. Rera raga ita-a ira orekerovu rutu kukuearo. Osa toupaoro vigei-ia orekerovu rutu aioara vatepareveira varauapa vouao lotuua. Ira raga-a ira vigei rutu takutakuvupareveira, oisore ra kataiuia raga-ia varaua toupape vigei rutu vao-ia lotuua. Oa iava uvuipavieei ra riropavio, vo rara vigeipa Pauto gorua vatepareve.

Krais Tapo Kopii Ovoitaepa

²⁰ [✡] Ari ita, kopiitaepa Krais tapo. Oa iava varao kavutava oara-ia visiire oiso oisoa purapaave, “Varao sirova utupata, ra vara iava oriruvira rutu

[✡] **2:19:** Ef 1:22, 4:16 [✡] **2:20:** Ro 6:3, 5; Ga 4:3, 9

toupata.” Uva eake rutu-a vao vo rasio iava oare uvuipatai ra touvira rutu vara sirova utupata varao oiso-ia,

²¹ Opeita vara-ia pitupata, ora opeita vara-ia togovipata, ora opeita vara ravapata vara sovopaoro.

²² Oara-a evara vo ragava rasitoa-ia. Va vituaro iava vosa aioara togovipata, oire ra voava vara opesi pie ovoipata vara aiopaoro, uvare akukupapara raga evara vo rasio iava.

²³ [☆] Uva voeao oea oisoa evo pitupitu purapaive oea oiso rutu kekepaa viroveira, riro tarai irara ora oea lotu purapaaveira tapo. Uva oiso purapaaveira, “Enselpa irarapa taku viropata voea vaisiaro kae piepaoro. Ora uvui iraopatai ra ora vaisiaro gare piepata. Ora varaura vo ruipaaropa reipata vo osa visii iava varaura oavisii upopata.” Ari ita, akukupapara raga evara reo goruro. Oara viapau uvuipai ra voea iava varaura tokipaive. Eake iava? Uvare touvira varaura vo ruiparoaro reipapeira rutu voea vo rugorugooroaro piro piepaoro.

3

Pauto Ovoieivira Krais Tapo Vigei Tore Pie Ovoireva

¹ [☆] Oire vo osa Pauto visii tore pie ovoireva Krais tapo, oa iava visii rutupa Airepa Tootoo rutu vate ovoireva. Uva oisi-a eisi osa iavirava uvuipatai varao vearovira rutu rugoopata oara peira vuvuiua-ia tuevira. Vovio uva toupareveira

[☆] **2:23:** Ro 13:14 [☆] **3:1:** Ro 6:1-10; Sam 110:1

Krais reia-ia paupa vao Pauto voaviaro oirapapa varata iava.

² \diamond Oa iava viapau rutu uvuipatai ra varaore vo rasitoa-ia rugoopata. Viapau. Ari varao ragare rugoo iraopata oara epao vuvuiua-ia.

³ Aue iava rara oiso rutu toupata osa voeao kopii irara oea rasito vo touaro kavupaiseira Airepa Tootoo rutu oupasa Krais tapo ora tavosipaoro. Osa eisi uvuipatai toupatavora, Pauto visii orirupareve vokiara rutu-ia.

⁴ \diamond Oiraopavira rutu uvare visii vaaro-a Oiraopa Tootoo rutu vituaro rera ro-ia Krais. Uvare vorevira vorerovere, ra oisi vo tootoo outa aue tapo rera vo kerariaro vo aviavaro.

Vao Iava Airepa Tootoo Ora Tuariri Tootoo

⁵ \diamond Varao-ia vo rasio iava oara kopii piepata oara-a varao-ia oiso-ia, kaakau kare vo pitupituro-a vao oa uvuipatai kavu iraopata, ora otopa rugooro, ora opeita iravure riiriipare oirato vatauvira rera oupasa ora riakova oira oupasa, ora vao tapo opeita iiruko vovou purapata, ora opeita oearovu varaaoro riiriipata, ora oiso tapo ra viapau oaravu vuri pitupituro purapata ora visii raga-ia vovoupaoro orekerovu-ia vearopara varao vo rasio-ia touara. Opitupituroa-a evara porearo oara-ia Pauto tovopataveira utupaua rara varao raga vo touara vo rasio-ia ira piepataveira, oiso rutu osa ro ira tokarasiara raga oirao piepareveira Pauto tovopaoro rutu utupaua.

\diamond **3:2:** 1 Jo 2:15-17 \diamond **3:4:** 1 Te 4:13-18; Jo 14:6 \diamond **3:5:** Ro 6:13;
Ef 5:3, 5

6 Vosa vo pitupituro evara purapaiive oirara oara voriaro voeapa tuuvira vatereverea Pauto voeare kasipuoro.

7 Ari ita, tuariri rutu opitupituroa evara oisoa purapata, vo osa vo vuuta-ia eva vara visiipa riropape vo rasio-ia.

8 Ari vo vokio uvuipatai ra vara ruture isivapata oiso, kasipu vovoua vao-ia, ora aveave vovoua vao-ia, ora vuri rugorugoo, ora takau reoa vao-ia oearovu togapaoro reoara-ia, ora tapo ora asapapa reoro eakapata, ora arii asa reo puraro eakapata tapo.

9 Ora opeita oearovu keakeapata, uvare tuariri evo pitupituro sirova oisoa utupata oa isivaaro iava varare isivataepa vara kavuoro.

10 \diamond Uva vara iava ora tavariooro airepa vovouro sirova utupataveira ro airepato varaaro ira airepavira ita purareva Pauto. Eisi ita osa ragavira visii tauvapareveira Pauto oiso ruipa-paoro ra topatopa pievira torevoko vovou rutu purapata. Oa vituaro iava uvuipatai ra torevoko vovou sirova rutu utupaoro va iare tutuu piepata vao Pauto vo vovouaro vioepaoro.

11 \diamond Ari ita, uvare vigei rutu-a vao-ia vigoa airepa pierevorao Pauto. Oa vituaro iava vi-apau oiso pisipisavira toupai. Viapau. Vigei-a katai irara raga Krais vaisiaro sovara-ia oiso-ia, ratau tou irara voeao, ora Jiu-a voeao, ora voeao oea oisoa ora voeae iava rakari verapaave ora reesipaoro, ora voeao oea vo pitupitu eva kavuiva, ora voeao tauai rutu oea toupaiveira,

\diamond **3:10:** Ro 12:2; Ef 4:23 \diamond **3:11:** Ga 3:26-29

ora voeao oea vegoaroro toupaiveira, ora voeao oea riro vaisivira toupaiveira, ora voeao akaipa keke irara. Eake iava? Uvare Krais-a kataitoa raga vigei rutu vituaro. Oa iava vigei rutu vaeavira roosikevira rutu toupai.

Vigei Uvui Iraopavie Ra Oearovupa Siraopa Pitipitu Pura Iraopape

12 ✝ Pauto visii kaviko iraopareveira oare visii roporeva oiso ra oiso rutu toupata, Rera voeaaro. Oa-a eva iava uvui iraopatai ra oearovivupa siraopata. Ra oearovure ita rugorugoopaoro voea tauvapata. Ra oisi voea piepaoro ora visii iava vasisara oavisii vara piepata voea reroarovire. Opeita vagevagepavira kasipupata, ari uvuipatai ra voea ateate pie rovopata. Oa iava uvuipaai ra visiire vorevira ita kave vovou puraive.

13 Ari ita, vosa iravu-ia siraoa vo vavataaro touve, oa iava visii rutu uvuipatai ra reravi vo vavataaro kapokaporota rera tauvaoro. Ora vosa irouto ro-ia visii-ia vuria vai pura rovoreva, ira iava uvuipatai ra rerapa siraota va veraoro rera iava. Oiraopavira rutu vosa iravu iava oisi vuria verata, oiso rutu ita-a osa visii iava Krais vuriara vera rovoreva visii rutu kavikooro.

14 Ari ita, uvare riroa rutu-a va vao-ia kaviko vovou. Ovovou-a vao-ia kaviko vovou orekeroru rutu vearopa pitupituro vituaro rutu, oara uvuipai ra vaeavira rutu ovoieivira toupaive.

15 ✝ Vosa eake avu visii-ia karekepe, oa sirova Krais uvuiparoi ra visiipa vare kave vovou vatereve, vo rara goruvira torevoko vovou-ia

✖ 3:12: Ga 5:22-23; Fl 2:3; 2 Ko 6:6 ✖ 3:15: Fl 4:7

vare kerisi iraopata. Uva Pauto visii oureva vaore oiso ra kave vovou purapata. Ovovoua-a eva oaia uvuipatai ra kataiua rutu-ia varaua toupata vao-ia lotuua vearo vaisi purapaoro Pautoa-ia vokiara rutu-ia.

¹⁶ Vo reore rugorugoo iraopata oa toupai ro iava Krais, oisore ra vo reo rutu sovopaoro utu iraopata. Oa iava uvuipatai ra vearo rugoo ragaia oearovu tarai piepaoro voearopa oisi vara kareke piepata varao torevoko vovouro. Oire vo osa oisi piepaoro uvuipatai ra vearo vaisi purapata Pautoa-ia Tugoropava-ia erapaoro, ora o erava iria-ia vuurapa purata rera-ia. Ora o iria-ia Pauto vo reoaro vieita.

¹⁷ [☆] Ari vosa eakero avu purapata ora vo osa eake reoro avu tapo purapata, oara rutu-ia uvuipatai ra vo raga vara purapata Turaro Jisas vaisiaro sovara-ia. Oa iava rera tapo ora tavosipata visii rutu, vo osa Pautoa-ia vigei Aitearo vuurapa vaisi purapata.

Oirato Vo Vovouaro Iava Vo Osa Oearovu Tapo Vearovira Toupareve

¹⁸ [☆] Visii riakora uvuipatai ra vatua irara oavisii vo reoroaro uvu iraopata rutu. Vosa oisi eisi piepata, oa iava uvuipatai ra Turaro vo vovouaro rutu sirova utupata.

¹⁹ Ra visii tapo oirara uvuipatai ra riakora oavisii kaviko iraopata rutu vairoropa siraopaoro. Opeita vo riako torevokopata kasipu reoro-ia.

²⁰ [☆] Ora visii kakae vure visiigoa aite irara oavisii vo reoroaro uvu iraopata, vo osa vara sirova

[☆] **3:17:** 1 Ko 10:31-33; Ef 5:20 [☆] **3:18:** Ef 5:22-23 [☆] **3:20:** Ef 6:1-4

utupata. Vosa oisi piepata, oa iava uvuiparoi Pauto ra visii-ia rorupareve rutu.

21 Ora visii aite irara opeita kasipu reoro rutua ovii irara oavisii torevokopata. Teapi riro vavatapara vatepata voeapa kakae vure oara-ia pasi viapau uvuipaai oiso ra vara kaepaive.

*Pol Vo Reoreo Purareva Voeaopa Kovopa Irara
Ora Tokipa Irara*

22 ☲ Ora visii kovopa irara visiigoa uvuipatai ra voearo vo reoroaro uvu iraopata oearoa visiipa reipaaveira. Ra opeita kasivarivira rutu kovopata vo vuutao raga-ia oa-ia visiiva vurapaive voeao oea visii tokipaiveira, vaore rugoopaoro ra visiire oiso purapaave, “Akoea, ari vearo kovoto roia.” Ari ro raga-a ira-ia rugoopaoro uvuipatai ra oearovupa vearo kovo rutu purapata Turaro Krais.

23 Iu, vosa aa vo kovo avuo vao oa kasi-varivira purapaoro rera ragare rugoopata Jisas, ra oiso purapata, “Oiraopavira rutu, ira-a ro ragaipa reiparoi ira ragaipa vo kovo vatereve.” Uva osa eisi vovoupaoro uvuipatai ra oearovupa kovopata voearo oearoa visiipa reipaaveira.

24 ☲ Oa vituaro oiso toupaivoi, Visii-a Krais-pa kovopa irara. Ari ita, uvare taraipatai visii vaaro voria toupaivoi tuevira oa vatereverea rara visiipa.

25 ☲ Pauto oearovu rutuva vurapareveira roosikevira rutu voea rovirieipaoro. Oa tapo eva vituaro iava oiso toupaiveira, Vosa irai visii

✡ 3:22: 1 Te 5:18; Ef 6:5-8 ✡ 3:24: Ef 6:2-8; 1 Ko 7:22 ✡ 3:25:
Ef 6:8-9; Ap 10:34

iava viria vai purareve, ira tapo ita ora rera vo voriaro oureverea va sirova eva.

4

¹ Visii tapo reipa irara visiigoa ora visii voearropa kovopa irara torevoko pitupitu vearoa purapata vaeavira rutu. Eake iava? Uvare oiso taraipatai, Visii reraaro epao reito ira vuvuiua-ia toupareveira.

Goruvira Variripa Pitupitu Ora Torevokovira Vokapasa Tapo

² Uva visii uvui iraopatai ra goruvira variria vo pitupituaro rutu-ia pitu iraopata. Teapi ruropaoro variripata. Ari uvuipatai ra roroiovira rutu rugoopaoro Pautoa-ia vearo vaisi purapata vokiara rutu-ia.

³ Uva oisi-a eisi osa piepaoro igei tapopa variripata vaore, ra igeipa raiva karupareve oa-ia uvuipaiei ra siposipapaoro Vearo Siposipo iava vokaio. Ari ita, voari tuariri viapau oiso vo siposipo-ia vao taraiaepta oirara. Uva vo vokio karu piroi rutu va vao Vearo Siposipo Jisas Krais iava, uvare va karuavoi. Oa-a vao vituaro iava ragaiei vo-ia tuukepa kepa-ia.

⁴ Oire variria Pauto vo tauvaarore purapata, oa iava uvuiparai ra roroiovira rutu ragai vo siposipoaro vatepaa oirarapa. Aue iava uvare Pauto ragai roporeva oisi eisi va purapasa.

⁵ Oire vosa oearovu tapo toupata voeao oirao pie vovou asa irara, uva uvuipatai ra voeapa ora vatatopo piepaoro rutu oaravu vearpa

[◊] **4:1:** Lev 25:43, 53; Ef 6:9 [◊] **4:2:** Ro 12:12; Fl 2:7 [◊] **4:5:** Ef 5:15-16

pitupituro purapata voeapa. Opeita visii vo vuutaroaro ropi ragapata vo osa viapau voea tauvapata.

⁶ ☲ Oire vosa oearovupa reo vatevate vovoupata, ra vearo rugoo rutu iava voeapa reoreota. Ra tapo vearovira rutu taraipaoro voea vo akeroaro aatopata torevoko reo-ia.

Pol Tikikas Vaio Ora Onisimas Arureva

⁷ ☲ Oire uva oavu-a vao-ia oa iava visii tavipaavoi ro iava vigei araokotoaviaro Tikikas. Ira oisoa kasivarivira rutu ragai tauvapaoro kovopareve Turaro vo kovoaro purapaoro. Ira visii siposiporevere rara ragai iava.

⁸ Oa iava visii iare rera arupaavoi vaore, ra igei vo touaro iava uvuoro visii iava vovouisiro varaatape.

⁹ ☲ Uva vaiterei rutu-a vaitereo visii iare uripasiei rara ora ro Onisimas iravu ita vigei araokotoaviaro. Ira tapo ita oisi kasivarivira rutu oisoa kovopareve reasi asavira. Eera-a visii raga iava rera ira tapo oisi raga ita igei vo touaro iava visii tavitaviparevere rara.

Pol Vearo Voki Rutu Purareva Voea Rutuva Voeao Kolosi Vata

¹⁰ ☲ Aristakas ira ragai tapo toupare vo-ia tuukepa kepa-ia vaiterei ora Mak, Banabas raovutoaaro, aiterea tapo visii-ia vearo voki purapasivoi. Ro Mak ira iava voari tuaririvi visii taviava, oiso ra rerava sekanpata rera vearovira rutu tokipaoro.

✡ **4:6:** Ef 4:29; Mk 9:50; 1 Pi 3:15 ✡ **4:7:** Ef 6:21-22 ✡ **4:9:** Fm 10:18 ✡ **4:10:** Ap 19:29

11 Uva iravu ro Jisas ira raga vaisiaro-a ro Jastas ira tapo visii-ia vearo voki puraparevoi. Uva vo peva raga-a vao-ia Jiu iava voea oea ragai tapo oisoa kovopaise Pauto vo Saraaro kova piepaoro. Oearoa oisoa rirovira rutu ragai tauvapaive riroa vavata kaepaoro.

12 [☆] Ari iravu-a ro visii iava rera Epafras ira tapo visiiva vearo voki puraparevoi. Ira tapo oisoa Krais Jisas vo kovoaro purapaoro oisoa vokiara rutu-ia variriara purapareve visiipa kasivarivira rutu, auere ra vearovira katai vovou rutu-ia torepata goruvira oira vasivira. Ra oisi vo vovou iava katai rugoo raga-ia Pauto vo ruipaaro rutu sirova utu ruipasa aeupata.

13 Ari ita, ragai oisoa rera teeriopaa rutu vo osa oisi kovopareve. Oa iava ragai rera iava visii tavipaavoi oiraopavira rutu vao iava osa visiipa kovoreva voari tuariri, ovusa rera teeriopaavora rutu. Uva viapau oiso visii ragapa kovoreva. Ari voeareo tapopa kovoreva Leodisia-rei ora Hirapolis vata.

14 [☆] Ora ro Luk ira oisoa igei ruvarupareve ira oisoa kavikopaio rutu, vaiterei ora Dimas aiterea tapo visiiva vearo voki purapasivoi.

15 [☆] Ragai vaaro vearo reo topa piepata voeaopa araoko irara oavi oea Leodisia-ia toupaiveira, ora o Nimpa, ora voeao oea oira vo kepaaro-ia lotu purapasa uriopaaveira.

16 Oire vo pasia vao-ia oa viei rovopatavoi, ra va iava va topa pievira vateta ita voeaopa oirara lotupa irara oea Leodisia-ia toupaiveira. Oa iava

voea tapo ita uvuipaai ra va vieiive. Oa iava uvuipatai ra tuuvira aia ita visii voea vo pasiaro vieita rara ita.

¹⁷ Oire Akipas tavipatavoi oiso, “Vo kovo opesi pieri oa vatereva vigei reraaro Turaro viipa.”

¹⁸ Ari ita, ora ragai raga vavaearo iava vo rigato puraavoi oiso-ia, Vearo Voki ragaiva Pol. Ragaire rugoopata ragoa vo toupaavoi tuukepa kepa-ia touvira. Pauto visii viraakoreve ora ragai.

Eisivi raga osa ragai vo reoaro opesi piepaavoi. Ragai-a vao, Pol.

AIREPA VAE REO OVOI
The New Testament in the Rotokas Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Rotokas long Niugini
copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rotokas

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

1713bce3-5a15-5918-82c1-6b80c12df3bb